

rádce

družinových
rádců
a
rádkyň

Řeč skautské košile

Ráda se s vámi podělím o jednu drobnou příhodu, která se mi stala při cestě vlakem ze závodu. Měla jsem oblečenou skautskou košili.

Vlak přijížděl na nástupiště v Přerově, kde jsem musela přesedat. Přesunula jsem se do uličky a čekala, až vlak úplně zastaví a já budu moci vystoupit. Bylo hrozné hor-

ko, stejně jako všichni ostatní cestující jsem se těšila, až budu „na vzduchu“. A vtom někdo zezadu volá: „Sestróó, zdáár!“ Byli to nějací kluci. Docela obyčejní kluci. Avšak zvláštní tím, že věděli, že jsem jejich sestra a že se jejich tři prsty tyčily nad palcem a malíčkem. Každému z vás přeju, aby něco takového zažil. Není nad pocit, když víte, že ani kilometry od domova nejste sami. Těším se, že až někdy potkám někoho ve skautské košili, budu mu moci říct: „Bráško, zdár!“

Borůvka, Hranice, z časopisu Stríčky z Pobečví

Skautský kroj

Skautský kroj z nikoho neudělá skauta. Skautem je ten, kdo se jako skaut chová, kdo dobrovolně a vždy plní náš slib a řídí se skautskými zákony. Kroj je přesto nejen vnějším označením, ale i složkou, která vzbuzuje pocit odpovědnosti k celku a která každému vždy připomíná, že je sledován jako skaut, že by se měl podle toho umět chovat.

Skautský kroj je mezinárodní, právě tak jako celé naše hnutí. Od počátku skautingu se náš kroj nezměnil, naopak se mnoho

jiných organizací snaží našemu kroji přizpůsobit, protože je praktický.

Přijedeš-li kamkoliv do ciziny, poznáš hochy, na které se můžeš obrátit, kteří tě bratrsky přijmou do svého kruhu, pomohou ti a poradí ti. Jistě budou mít radost z toho, že mají hosta z daleké země. Zhlédneš-li skautský kroj, cítíš se jako doma.

*Dr. Milota Fanderlík,
1947*

Březen

Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců

Zavazují-li se skauti ve skautském slibu k poslušnosti, poddávají se dobrovolně kázní.

Ač se poddáváme, nejsme poddaní, ač posloucháme, nemá naše kázeň nic společného s drezúrou. Jsme si vědomi cíle skautingu. Dobrovolnost naší kázně tkví v tom, že naše touha je totožná s vůlí oddílu, proto jsme do něho vstoupili. Nejprísnější a nejtvrďší buď sám na sebe.

Vždy musí být někdo, kdo rozkazuje a někdo, kdo poslouchá. Jinak nikdy nebude postaven dům, sestroyen parní stroj, v život uveden skautský oddíl. Nikdo nemůže rozkazovat, kdo se nenaučil poslouchat.

A. B. Svojsík

Zamysli se:

Chytneš se hned přidělené práce, nebo odmlouváš?

Lze se na tebe spolehnout, že příkaz vykonáš, i když tě nikdo nehlídá?

Vykonáš příkaz s úsměvem, nebo se tváříš znechuceně?

Pomáháš doma často? Jsou práce doma pro tebe samozřejmostí?

Přiseš si poctivě domácí úkoly? Učíš se doma?

Umíš ovládat svou lenost?

J. Marek - Markýz

Někdy na konci družinovky si udělejte večerní debatu při svíčke na téma: Skautský zákon v mém životě. Jak jej plníte a dodržíte? Plníte také svá novoroční předsevzetí?

Kalendář

7. 3. 1850 – Narodil se T. G. Masaryk, první prezident Československa a protektor Svazu junáků – skautů RČS.

12. 3. 1939 – Náčelníkem Junáka byl jmenován Dr. Rudolf Plajner. Po A. B. Svojsíkovi se stal druhou nejuznávanější osobností českého skautingu. Do náčelnického křesla usedl pak i v letech 1945-48 a 1968-70.

15. 3. 1939 – Němečtí vojáci obsadili Čechy a Moravu. O den později byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava jako součást Velkoněmecké říše.

29. 3. 1948 – Samozvaný akční výbor rozhodl o začlenění Junáka do prokomunistického Svazu české mládeže – začala druhá likvidace skautingu u nás.

29. 3. 1968 – V sále Domoviny v Praze – Holešovicích se konalo slavnostní obnovující setkání skautů a skautek.

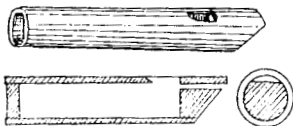
Příroda

Jednou z podstatných částí skautingu je činnost v přírodě, její poznávání a ochrana. Od měsíce března třeba po celé jaro se zabýváte **ekologií**. Obstarejte si sešit z knihovničky Skauta-Junáka „Zelená Panda“ a splňte si odborku Pandy.

Kolik odpadků a černých skládek odkryl sníh... Projděte a vysbírejte odpadky z části lesa, z parku, nebo alespoň ukliděte a upravte okolí vaší klubovny. Kromě igelitových pytlů nezapomeňte s sebou vzít i rukavice. Hygiena je při úklidu odpadků důležitá!

Všimněte si, jak se chovají v lese lidé, kteří neprošli skautskou výchovou...

22. březen je Dnem vody. Vypravte se k některé studánce poblíž vašeho bydliště. Vyhrabte z ní bláto a spadané listí. Upravte její okolí. Vyroberte u studánky malé posezení – lavičku.

Je jaro! Udělejte si na výpravě

vrbovou píšťalku. (Postup najdete v příručce Rukodělné práce a výtvarné hry – edice Skautské prameny.)

Povídejte si o ochraně přírody u nás. Které znáte významné přírodní rezervace? Kolik jich máme a kde jsou? Nakreslete si mapku vašeho nejbližšího chráněného území s vyznačením

výskytu chráněných či dokonce ohrožených druhů živočichů a rostlin. Naplánujte si jarní výpravu na ta místa.

My a lidé okolo

Co je to altruismus a empatie?

Vyhledej si pojmy ve slovníku cizích slov a členům na družinovce je vysvětlí.

Dokážete se vžít do role tělesně postiženého? Udělejte si během schůzky nebo výpravy malou zkoušku. Jednomu z členů zavažte oči nebo svažte ruku za záda. „Hendikepovaný“ bude spolu s ostatními provádět dvacet minut běžnou činnost. Není to nic jednoduchého.

Pomozte starým lidem zryt zahradu. Máte odbornost Diakonie již splněnou?

Jarní úklid se netýká jen vašich maminek doma – ale i vás a vaší klubovny.

Skautské „všední“ dovednosti

Připomeňte si pravidla osobní čistoty a hygieny.

Které boty, batoh a výstroj jsou nejvhodnější na výpravu?

Jak ošetřit drobná poranění na výpravách (viz Skautská stezka)?

Jak se vyplňuje poštovní poukázka? Průvodka na balík? Jak se posílá doporučená zásilka?

Skaut by měl umět od všeho trochu.

Družinovka – dobrá či špatná?

Úspěch družinové schůzky vyžaduje:

Kamarádké chování navzájem, dobrou náladu, ukázněnost, překvapení v programu, vzájemnou sdílnost, dodržování

skautských (vlčáckých) bodů, zajímavé hry, hudbu a zpěv, vý-
cvik skautských (vlčáckých) znalostí, rukodělnou činnost.

Nezapomeň:

*Přijít dříve než ostatní a vše dobře připravit, zařadit náročné vě-
ci na začátek – veselé doprostřed – a nakonec klidný program,
dbát na spád a pestrost, nepřetahovat dobu 90 až 120 minut,
zapsat docházku.*

Jak vypadá špatná schůzka:

*Přijdeš pozdě – nejsi připraven – a „vaříš z vody“, program ne-
má spád – členy to nebaví, vládne smutek, v programu jsou dí-
ry – když se něčím zabýváš a ostatní nedělají nic, není sou-
středění – stále někdo ruší, musíš stále napomínat ke klidu...*

M. Hubáček

Tvořivost

Blíží se doba velikonoc. Vyhlás měsíc lidové tvořivosti. Upleťte si pomlázku, koště, proutěný košíček. Naučte se tra-
diční zdobení kraslic voskem nebo škrábáním, udělejte si vý-
robky z kůže, panenky z kukuřičného šustí, slámy, učte se dr-
hání. Mnoho námětů naleznete v základní příručce
Skautskou stezkou, nebo v titulech *Náš poklad*,
*Rukodělné práce a výtvarné
hry* apod. (SP). Na konci mě-
síce pak výrobky vystavte,
nebo si udělejte jarmark. Výrobky si mezi sebou vyměňte ne-
bo věnujte.

Udělejte si výstavku vašich skautských zápisníků (třeba
i v rámci oddílu). Vyhodnoťte nejlepší zápisník.

Nebojte se vlastní literární tvorby. Připrav si „povídku
s otevřeným koncem“ a družině ji přečti. Členové dopíší ko-
nec povídky po svém.

Pište povídky na témata z minulého měsíce „Orbis Pictus“.

Povídky si pak přečtete a nejlepší přepište do vašeho časopisu nebo pošlete do redakce Skauta-Junáka.

Fotografujte vaši činnost. Uspořádejte v družině Ekofotosoutěž (poučte se z příručky Skautskou stezkou).

Skautská praxe

Pozorování přírody

Sledujte rozpukávání pupenů na keřích a stromech.

Máte ve vaší střediskové knihovničce Zálesáckou praxi (SP)?

Naučte se poznávat pupeny podle této příručky.

Které jarní byliny se dají najít v hájích, listnatých lesích a parcích?

Vyberte si každý svůj strom nebo květinu. Doma nebo v knihovně si přečtete a vypíšete některé informace o svém druhu. Udělejte malou soutěž – utajte název vybrané květiny, svého stromu, ostatní ať napíší své tipy, kdo si co vybral. Podaří se tipovat správně? Pak si povězte, proč jste si vybrali právě tento druh.

Na schůzce či výpravě ostatní se svým stromem, kytkou seznamte.

Zimní spáči se probouzejí. Kterí to jsou?

Už jste vyvěsili budky pro ptáky?

Je nejvyšší čas. Během celého měsíce sledujte alespoň jednu ptačí rodinu, pozorování si zaznamenejte.

Příprav družině **přírodovědný test** před Svojsíkovým závodem. Vyber z atlasů nejběžnější druhy stromů a rostlin a sestav soutěž, test. Mnohdy ti postačí obyčejné pexeso, kvarteta nebo karty přírodnin.

Zahrajte si **hry z Encyklopedie her v přírodě**: Zálesácký test, Poznáte stromy, nebo Kimovku v lese.

Uspořádejte azimutový závod, zakreslete postupovou trasu, pochodový film. Využijte pexesa mapových značek, složte rozstříhanou mapu se zprávou.

Učte se předpovídat počasí. Sledujte pravidelně předpověď počasí v televizi. Vysvětlete základní používané pojmy.

Výpravy

S příchodem jara vyrážíme častěji na vycházky a výpravy. Pozor ale na rozmarné počasí. Vysvětli členům družiny, jaké je nejvhodnější oblečení, proč mít nepromokavou obuv, s sebou rezervní ponožky, vydatné jídlo, teplý nápoj...

Naplánujte a uskutečňte během jara výpravy za kulturně historickým nebo přírodovědným cílem.

Hrajte **hry na pochodu**: Hru s šatnovými lístky, Psané skály, Pochodovou osu, Zálesácký pochod, Jak je to daleko?, Sledování pašeráků, Boj o hořce a další z knihy Encyklopedie her v přírodě.

Vysvětlete nováčkům význam a způsob kladení skautských značek, užití materiálu, ukládání dopisů a zpráv po cestě.

Objevujte zajímavé přírodní útvary v okolí vašeho bydliště. Hezká zákoutí využijte k vaší **dlouhodobé hře**, na místě se hrajte některé etapy.

Cvičte hody na cíl, překážkový běh, šplh na strom, přechod po kládě apod., uspořádejte **malou lesní olympiádu**.

V soutěsce nebo v hlubokém údolí proveďte zkoušku bystrých smyslů a orientace. Kde je která světová strana? Kde leží město, vesnice, hora? Správnost řešení překontrolujte podle mapy i buzoly.

Požádejte vůdce oddílu o vhodnou literaturu k přípravě programu.